

[Elmqvist.]

for også, det egentlig havde været fornuftigt, om netop et lovforslag som det foreliggende var blevet behandlet først i dette ting, uden at deri skal ligge nogen nedsættende bedømmelse af det andet høje tings repræsentanter. Jeg finder, at et lovforslag af så rent saglig karakter som dette uden nogen som helst politisk islæt ville det have været naturligt at fremsætte først i landstinget, specielt også, som jeg nævnte, da landstinget på dette område rummer så megen sagskundskab.

Idet jeg som sagt ikke skal komme ind på detaljer, skal jeg kun gøre nogle enkelte bemærkninger om lovforslagets tendens. Jeg havde egentlig tænkt mig her at nævne de forbedringer, som lovforslaget byder på, men da jeg gerne vil undgå gentagelser, skal jeg søge at undgå at omtale de forbedringer, som den højtærede minister og den ærede ordfører for socialdemokratiet har været inde på, idet jeg ganske kan henholde mig til, hvad den højtærede minister og den ærede ordfører der har sagt. Jeg tror, der er et par enkelte forbedringer, som ikke er nævnt, og som jeg derfor lige skal omtale.

Jeg glæder mig meget over de forbedrede regler om ret for sømands enker og efterladte børn under 18 år til 1 måneds hyre, uanset om sømanden har været i tjeneste de sidste 6 måneder før dødsfaldet.

I § 21 er der nye bestemmelser om begrænsningen af modregning i hyren. Jeg tror heller ikke, det blev nævnt, det er også en forbedring.

Der indføres ny bestemmelser om, hvorledes der skal forholdes af sømanden i tilfælde af forlis. Efter forslaget har han nu krav på hyre for den tid, han er arbejdsløs som følge af forliset, dog højst for 2 måneder udover den tid, for hvilken han får hyre, efter § 41, stk. 1, i modsætning til den nu gældende lov, hvorefter han kun har krav på 1 måneds hyre. Dette gælder for den menige sømand. Der er også indført ret til for sømanden ved forlis at få stillet nødvendig beklædning til disposition for statens regning.

Endvidere er der en bestemmelse om fribefordring i tilfælde, hvor skibene ligger ude på reden, og forskellige andre forbedrede bestemmelser.

Vi finder de forbedringer, som den højtærede minister og den ærede ordfører for socialdemokratiet har nævnt, samt de forbedringer, jeg her har berørt, rimelige og glæder os over deres gennemførelse til højnelse af sømændenes kår. Vi synes, at de danske sømænd har krav på stor aner-

kendelse for den indsats, de gjorde både under den første og den anden verdenskrig, og for den indsats, de udøver i det daglige liv på søen, og de har i høj grad fortjent, at deres kår gennem denne lov bliver forbedret. Vi giver med glæde vor tilslutning dertil.

På den anden side er der enkelte ændringer som jeg synes er unødvendige. Det er ikke vidtrækkende spørgsmål, men jeg vil gerne nævne dem. Den foregående ærede ordfører var så glad for ændringen i § 10. I § 10 fastsættes aldersgrænsen for unge mænd, som må anvendes til arbejde ombord, til 15 år i stedet for 14 år og for unge kvinder til 18 år. Jeg har ikke det mindste mod, at alderen sættes op som foreslået for de unge kvinder, men jeg er lidt i tvivl om, hvorvidt det er så fornuftigt at sætte græsen op til 15 år for de unge mænd. Efter den erfaring, jeg har fra en søfartsby som Svendborg, er det ikke sjældent, at unge mænd i 14 års alderen vil til søs, navnlig på småskibe, og vil man være sømand, tror jeg ikke, det skader at komme ud allerede i den alder. Jeg ved godt, at de først kan gå på sømandsskole, men det er jo ikke obligatorisk, og man hindrer i hvert fald den unge fyr, der i 14 års alderen gerne vil til søs, i at komme ud, skønt han absolut kan være fuldtud moden dertil, og henviser ham til at vente et år endnu. Jeg tror ikke, at den bestemmelse er til fordel for de unge, der har sømandsblod i årerne og længes efter at komme ud, men naturligvis er det ikke noget stort spørgsmål.

Alderen for motormænd og fyrbødere har man sat op fra 18 til 19 år. Også det sætter jeg et spørgsmål ved. Den finske og den svenske tekst har bibeholdt reglen om 18 år som lavalder for fyrbøderne. Mon vi så ikke også kunne have gjort det her i Danmark?

Den foregående ærede ordfører var også glad for bestemmelsen om, at sømanden har ret til at blive afmønstret, hvis skibet skal skifte ejer. Jeg synes imidlertid ikke, den bestemmelse tjener noget særligt formål. Den kan berede vanskeligheder ved salg af et skib, og det er ikke de samme forhold, der gør sig gældende her, som f. eks. hvor der er tale om tjeneste på en gård på landet eller i en mindre forretning. Der kan det være af betydning for den, der er fæstet, at han ikke skal blive under den ny husbond eller ejer, men fordi et skib skifter ejer, bliver der som regel slet ikke tale om at skifte husbond, selvom besætningen er pligtig til at blive ombord. Sømændene har ikke forbindelse med rederne i det daglige, men med kaptajnen og den øvrige besætning. Jeg synes derfor, at det er en forkert be-